

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ, LUBLIN, POLAND
VILNIUS GEDIMINAS TECHNICAL UNIVERSITY, VILNIUS, LITHUANIA
JAGIELLONIAN UNIVERSITY, KRAKOW, POLAND
ХЕРСОНСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
KHARKIV IT CLUSTER
ГО «ПРОГРЕСИЛЬНІ», УКРАЇНА

СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ 2026

МАТЕРІАЛИ
III Міжнародної науково-практичної конференції
22 – 24 квітня 2026 року

У трьох томах
ТОМ 1

Львів-Торунь • 2026 • Liha-Pres

УДК 001.83+330.3(477)
С38

Синергія науки і бізнесу 2026: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (ХНТУ, 22–24 квітня 2026 року) у 3-х т. ; Т. 1 / за ред. О.В. Чепелюк. Львів-Торунь, 2026. – 548 с.

Synergy of Science and Business 2026 : proceedings of the III International scientific-practical conference (KNTU, 22–24 april 2026) in 3 vols. ; Vol. 1 / edited by O. V. Chepelyuk. – Liha-Pres, 2026. – 548 p.

У збірнику представлено матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «СИНЕРГІЯ НАУКИ І БІЗНЕСУ 2026», том 1, яка проходила 22–24 квітня 2026 року на базі Херсонського національного технічного університету.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою ХНТУ Протокол № 2
від 11.06. 2026

Автори опублікованих тез несуть повну відповідальність за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел та посилання на них та за всі інші відомості.

ISBN 978-966-397-624-2

ISBN 978-966-397-625-9 (Т.1)

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-624-2>

УДК 001.83+330.3(477)

© Херсонський національний технічний університет, 2026

електронний уряд. [Digital Era Governance]. Oxford University Press, 2006. 304 p.
Digital Era Governance - Hardcover - Patrick Dunleavy; Helen Margetts; Simon Bastow; Jane Tinkler - Oxford University Press

3 Закон України «Про адміністративну процедуру» від 17.02.2022 р.
№ 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>

4 Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» від 05.10.2017р. № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

УДК 351

Денис ТАРАСЕНКО,

*д. е. н., професор, директор Навчально-наукового інституту управління,
Мариупольський державний університет, м. Київ,*

Володимир ПАКЛІН,

*аспірант кафедри публічного управління та адміністрування,
Мариупольський державний університет, м. Київ*

ВПЛИВ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Актуальність дослідження впливу децентралізації на соціально-економічний розвиток сільських територій зумовлена глибокими трансформаційними процесами, що відбуваються в системі публічного управління України. Реформа децентралізації стала одним із визначальних етапів модернізації державного управління, спрямованим на передання повноважень, фінансових ресурсів і відповідальності на рівень територіальних громад. Особливого значення вона набуває саме для сільських територій, які традиційно характеризуються обмеженою економічною базою, демографічними проблемами та недостатнім рівнем розвитку інфраструктури.

Зростання фінансових можливостей громад створило передумови для реалізації інфраструктурних проєктів, модернізації закладів освіти та охорони здоров'я тощо. Важливим аспектом є активізація місцевого економічного розвитку, що виявляється в підтримці малого та середнього бізнесу, розвитку аграрного підприємництва та створенні нових робочих місць. Децентралізація також сприяла підвищенню рівня залученості населення до процесів управління, зокрема через інструменти громадської участі.

Підвищення фінансової самостійності територіальних громад сприяє формуванню більш стабільної фінансової бази для реалізації місцевих ініціатив та проєктів. Це дозволяє громадам самостійно визначати пріоритети розвитку, планувати витрати відповідно до місцевих потреб і забезпечувати більш

ефективне використання бюджетних ресурсів. Поступове збільшення автономії у фінансових питаннях також стимулює розвиток місцевого підприємництва, інвестицій і створення нових робочих місць [1, с. 104].

Разом із позитивними змінами спостерігаються й проблемні аспекти. Зокрема, має місце нерівномірність розвитку громад, що зумовлена різним рівнем ресурсного забезпечення, географічними та демографічними особливостями. Частина сільських громад залишається залежною від міжбюджетних трансфертів, що обмежує їх фінансову автономію. Також актуальною залишається проблема ефективного планування та раціонального використання наявних ресурсів, особливо в умовах їх обмеженості.

В умовах обмеженості фінансових ресурсів, дієвими інструменти їх залучення є стратегія розвитку сільської території та план реалізації з набором конкретних дій та кроків. Тобто вони є інструкцією з розвитку сільської території. Такі дії також сприятимуть ефективнішому використанню трудових ресурсів, запобіганню зростання безробіття й забезпеченню соціального захисту населення громади [2].

Додатковим стримувальним чинником є недостатній рівень управлінської спроможності, зокрема брак кваліфікованих кадрів і досвіду стратегічного планування.

У сучасних умовах особливого значення набуває впровадження ефективних механізмів публічного управління, спрямованих на забезпечення сталого розвитку сільських територій, що передбачає вдосконалення стратегічного планування, розвиток інституційної спроможності органів місцевого самоврядування, активізацію інвестиційної діяльності та використання сучасних цифрових інструментів управління. Реалізація зазначених напрямків сприятиме підвищенню ефективності децентралізації та забезпеченню збалансованого соціально-економічного розвитку сільських громад.

Формування ефективної фінансової політики, спрямованої на підтримку розвитку сільського господарства, передбачає потребу врахування як загальнодержавних, так і регіональних аспектів, що забезпечить комплексний підхід до вирішення наявних проблем галузі. Важливою складовою такої політики є розроблення й упровадження механізмів фінансового стимулювання аграрного сектору, які включають податкові пільги, субсидії, пільгове кредитування, страхування ризиків, а також створення умов для залучення інвестицій [1, с. 189-190].

Саме аграрне виробництво традиційно є ключовою сферою зайнятості населення в сільській місцевості, формує значну частину доходів місцевих бюджетів і визначає рівень продовольчої безпеки держави.

Важливість цього напрямку зумовлена тим, що розвиток аграрного сектору створює мультиплікативний ефект для економіки сільських громад.

Зростання ефективності сільськогосподарського виробництва стимулює розвиток суміжних галузей – переробної промисловості, логістики, торгівлі та сфери послуг. У результаті цього відбувається диверсифікація місцевої економіки, розширення податкової бази та підвищення фінансової спроможності громад.

Також розвиток аграрного сектору безпосередньо пов'язаний із підвищенням рівня зайнятості населення в сільській місцевості. Розширення виробництва, упровадження сучасних технологій, розвиток фермерських господарств і кооперативних форм господарювання створюють нові робочі місця та сприяють зменшенню трудової міграції, що є особливо важливим для збереження людського потенціалу сільських територій.

Отже, у системі фінансової політики держави розвиток аграрного сектору слід розглядати як один із пріоритетних напрямків підтримки сільських територій, що забезпечує їх економічну стійкість, соціальну стабільність та довгостроковий розвиток.

Децентралізація в Україні загалом позитивно вплинула на соціально-економічний розвиток сільських громад, створивши передумови для підвищення їх фінансової самостійності та ефективності управління. Передання повноважень на місцевий рівень сприяла активізації розвитку інфраструктури, покращенню якості публічних послуг і зростанню ролі громад в ухваленні управлінських рішень. Водночас результати реформи є нерівномірними, що пов'язано з різним рівнем ресурсного забезпечення, управлінської спроможності та інвестиційної активності окремих територій.

Подальший розвиток сільських громад потребує посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування, удосконалення стратегічного планування та більш активного залучення інвестицій. Доцільним є також упровадження сучасних управлінських і цифрових інструментів, що підвищують прозорість і результативність управління. Реалізація цих напрямків сприятиме зменшенню диспропорцій у розвитку територій і забезпеченню стійкого соціально-економічного зростання сільських громад.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сільські територіальні громади в Україні: фінансово-економічний потенціал розвитку : монографія. / Л.О. Вдовенко, Д.В. Тітов. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2024. 260 с.
2. Белей С.І. Розвиток сільських територій в умовах децентралізації. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2021. №1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/80.pdf